

Η άγνωστη σχέση του Καρόλου με την Ελλάδα

— Ο Κάρολος (δεύτερος από αριστερά) σε ηλικία 16 ετών το 1964 στην Ακρόπολη. Δεξιά ο πατέρας του πρίγκιπας Φίλιππος. Η οικογένεια είχε έρθει στην Αθήνα για τον γάμο της Σοφίας με τον Χουάν Κάρλος .

Δεν λέει ψέματα ο Κάρολος. Η Ελλάδα βρίσκεται στο αίμα του. Ή καλύτερα, στο μυαλό του. Το λένε και όσοι τον γνωρίζουν, όσοι έτυχε να τον συναναστραφούν σε κάποιο από τα πάμπολλα ταξίδια του στο Άγιον Όρος· αγαπημένο του προορισμό, για λόγους που —όπως ψιθυρίζεται— δεν έχουν να κάνουν μόνο με την πνευματικότητα που προσφέρει το βουνό του Άθω.

Το παλάτι, σχεδόν αμήχανο, έχει «ντύσει» πολλές από τις ανακοινώσεις του για επισκέψεις του πρίγκιπα στο «Περιβόλι της Παναγίας», με φλεγματικότητα και απόσταση, όπως μόνο οι Βρετανοί ξέρουν να κάνουν. «Είναι προσωπική του υπόθεση, τα ταξίδια στο Άγιον Όρος». Μα για αυτό εξάλλου είναι και τόσο σοβαρή. Μακριά από πρωτόκολλα, υποχρεώσεις και εθιμοτυπίες, τόσο κοντά, τόσο βαθιά, στην καρδιά και τον νου.

Γράφει η Ελευθερία Κόλλια

Ας μη κρυβόμαστε πίσω από τα λόγια, το κυρίαρχο σενάριο θέλει τον Κάρολο ως κρυπτοορθόδοξο. Δεν το διακινούν μόνο ελληνικές εκκλησιαστικές ιστοσελίδες και πρόσωπα με ράσα, το ενστερνίζονται μεγάλες βρετανικές εφημερίδες, όπως ο Guardian (δείτε [εδώ](#)), το αναπαράγουν ευσχήμως ορισμένοι εκ των σταθερών συνομιλητών του. Η προσωπική φίλια του με τον συνθέτη μιμημαλιστικής θρησκευτικής μουσικής σερ Τζον Κένεθ Τάβενερ (μεταξύ άλλων συνέθεσε και αφιέρωσε στη μνήμη της Νταϊάνα το κομμάτι «Eternity's Sunrise», βασισμένο σε ποίηση του Ουίλιαμ Μπλέικ), που ασπάστηκε στα 33 του χρόνια την ορθόδοξη θρησκεία, ενισχύει τη φημολογία.

Στην αποχαλινωμένη εκδοχή του, το σενάριο αυτό θέλει τον Κάρολο ακόμη και να έχει βαπτισθεί στην Ελλάδα, από τον πατέρα Εφραίμ, αρχιμανδρίτη, ηγούμενο της γνωστής και πανίσχυρης Μονής Βατοπαιδίου. Σύμφωνα με τους υποστηρικτές του (σεναρίου), ο Εφραίμ έχει μάλιστα βρεθεί στη δίνη του μασονικού κυκλώνα, εξαιτίας της βάπτισης του πρίγκιπα και της στενότητας σχέσης μαζί του.

Η πρώτη πληροφορία (περί βάπτισης και μασονικού κυκλώνα) ελέγχεται, η δεύτερη (περί στενότητας σχέσης) διόλου αμφισβητείται. Ο Εφραίμ θεωρείται ως ο άνθρωπος που μύησε τον Κάρολο στη φιλοσοφία της αθωνικής πολιτείας, που σύστησε τη φύση και την πνευματικότητα της ως καταφύγιο προσωπικό, και μάλιστα σε μία δύσκολη προσωπική στιγμή για τον διάδοχο του αγγλικού θρόνου. Η συγκεκριμένη ιδιότητα είναι μάλλον και αυτή που του έχει επιτρέψει κατά το παρελθόν να διαβεί ως επισκέπτης το κατώφλι της προσωπικής κατοικίας του πρίγκιπα, στο Highgrove, ενισχύοντας την ορθόδοξη αύρα που χαρίζουν στο σπίτι οι βυζαντινές εικόνες – δώρα (όπως λέγεται) μοναχών του Αγίου Ορους, σε μια από τις γωνιές του.

Αυτή είναι, όμως, η μισή αλήθεια. Ο Εφραίμ άρχισε να ξετυλίγει το νήμα της Ορθοδοξίας από εκεί όπου το είχαν αφήσει οι πρόγονοι του Καρόλου και δη η γιαγιά του, μητέρα του πατέρα του, βασιλιά Φίλιππου, Αλίκη.

Η μοναχή Αλίκη και η Τσέκα του Λένιν

«Αυτό που πολλοί τείνουν να ξεχνούν είναι ότι η οικογένεια του Καρόλου διατηρεί άρρηκτους δεσμούς με την Ορθοδοξία». Η δήλωση ανήκει στον Αρχιεπίσκοπο Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας, Γρηγόριο Θεοχάρους, επικεφαλής της πολυπληθούς ορθόδοξης κοινότητας στη Γηραιά Ήπειρο, και είναι πέρα για πέρα αληθινή.

Ο Πρίγκηπας Κάρολος

Ο πατέρας του πρίγκιπα Καρόλου, Φίλιππος, γεννήθηκε στην ελληνική βασιλική αυλή από γονείς ορθόδοξους, αναγκάστηκε ωστόσο να ασπαστεί το αγγλικανικό δόγμα προκειμένου να παντρευτεί τη σημερινή βασίλισσα του Ηνωμένου Βασιλείου, Ελισάβετ Β'. Η γιαγιά του Καρόλου, Αλίκη, σύζυγος του πρίγκιπα Ανδρέα της Ελλάδος, έζησε ως καλόγρια τα τελευταία χρόνια της ζωής της, ενώ είχε ιδρύσει και δική της μοναστική αδελφότητα στο νησί της Τήνου. Ήταν άλλωστε βαθιά επηρεασμένη από την προσωπική ιστορία της θείας της, μεγάλης δούκισσας Ελισάβετ της Ρωσίας (Ελλα, όπως ήταν πιο γνωστή, της Έσσης-Ντάρμστατ), η οποία είχε βρει μαρτυρικό θάνατο κατά το κίνημα των Μπολσεβίκων, από την Τσέκα – τη μυστική αστυνομία του Λένιν, με αποτέλεσμα να ανακηρυχθεί Αγία, πολύ αργότερα, το 1981, από τη ρωσική εκκλησία. Η Αλίκη, η οποία διατηρούσε δικό της ορθόδοξο παρεκκλήσι στα ανάκτορα του Μπάκιγχαμ, πέθανε το 1969, όταν ο Κάρολος ήταν ήδη 21 ετών, και η σορός της ενταφιάστηκε στον κήπο της Γεσθημανής, στην Ιερουσαλήμ.

Ο σπόρος υπήρχε, κάποιος βρέθηκε να τον μπολιάσει. Και η ιστορία της Ορθοδοξίας, πέρα από την όποια παραφιλολογία, στάθηκε ικανή να συναρπάσει τον Κάρολο. Ο οποίος, όπως και να έχει, είναι σε δύσκολη θέση: ο βρετανός μονάρχης είναι επικεφαλής της Αγγλικανικής Εκκλησίας, δεν μπορεί να τρέφει προτιμήσεις για άλλα δόγματα, έστω κι αν τα εσωτερικεύει σε ένα από τα πιο υποβλητικά μέρη του κόσμου...

Λέγεται ότι ο Κάρολος πήγε για πρώτη φορά στο Άγιον Όρος, με προτροπή κυπρίων εφοπλιστών στο Λονδίνο· η επιλογή της Μονής Βατοπαιδίου, όπου εγκαταβιούν κυρίως κυπριακής καταγωγής μοναχοί, μόνο τυχαία δεν ήταν. Και πήγε σε μια από τις πλέον κομβικές φάσεις της ζωής του: ημέρες, μετά το τραγικό δυστύχημα της πριγκίπισσας Νταϊάνα.

Το Άγιον Όρος, ησυχαστήριο, τόπος προσευχής, κατάνυξης, και προσωπικού στοχασμού, τον κατέκτησε. Η αίσθηση του μέτρου, η γαλήνη, η ιερότητα και η άγρια ομορφιά του τοπίου ήλθε και κούμπωσε με την προσωπική του κοσμοθεωρία. Ο πρίγκιπας έχει ασχοληθεί επί μακρόν, εκδίδοντας και βιβλία, με την έννοια της Αρμονίας και τη σημασία της Αρχιτεκτονικής, τη συμμετρία που οφείλει να διέπει τη σχέση του ανθρώπου με το περιβάλλον, τον σεβασμό στη φύση και τα αγαθά της.

Η απλωταριά και η θέα στο Αιγαίο

Η ζωή του στο Άγιο Όρος, ουδέποτε είχε εξάλλου διάσταση «πριγκιπική».

«Κάποιοι επιμένουν να αποκαλούν σουίτα το διαμέρισμα στο οποίο διαμένει ο Κάρολος, κάθε φορά που επισκέπτεται τη Μονή Βατοπαιδίου. Υπερβολές...», λέει στο Protagon πρόσωπο που διατηρεί στενή σχέση με τη μοναστική κοινότητα. «Πρόκειται για ένα λιτό κι απέριττο διαμέρισμα, 30-40 τετραγωνικών, χωρίς καμία βαρύτητα στην υλιστική διάσταση των πραγμάτων. Με ένα κρεβάτι, μερικές εικόνες, μια Καινή Διαθήκη, και μια απλωταριά (μπαλκόνι) με υπέροχη θέα στο βόρειο Αιγαίο. Αν θεωρούν κάποιοι πολυτέλεια ότι ο χώρος διαθέτει τουαλέτα, κάτι που δεν ισχύει για άλλους ξενώνες, ή ότι είναι προσβάσιμος με ασανσέρ, ε, τότε ας μιλούν για πολυτέλεια...».

Ο υψηλός επισκέπτης ξυπνά νωρίς το πρωί, παρακολουθεί τη θεία λειτουργία, αρέσκεται στις θεολογικές αναζητήσεις, γνωρίζει σε βάθος τα δομικά χαρακτηριστικά πολλών θρησκειών, από τον Βουδισμό ως το Ισλάμ, αφήνεται σε φιλοσοφικές συζητήσεις. Και όταν δεν συζητά, ζωγραφίζει (είναι δεινός ζωγράφος), κάνει περιπάτους στη φύση.

Η επιστροφή του στο Λονδίνο δεν συνεπάγεται και λήθη. Ακουαρέλες που φιλοτέχνησε κάποτε στην αθωνική πολιτεία βγήκαν σε δημοπρασία, με τα σχετικά ποσά να διατίθενται υπέρ της Μονής Βατοπαιδίου. Με δική του χρηματοδότηση αναστηλώθηκε προ ετών ο ναός του Αγίου Ευδόκιμου, στην είσοδο του Βατοπαιδίου· τα εγκαίνια του έκανε μάλιστα ο ίδιος.

Στενή είναι και η σχέση του με τη Μονή Χιλανδαρίου, η καταστροφή της οποίας από φωτιά, στάθηκε η αφορμή για την ίδρυση του συλλόγου «Φίλοι του Αγίου Όρους», στο Λονδίνο, και τη στήριξη της μοναστικής πολιτείας, με γερά ποσά και αξιοσημείωτα projects, όπως αυτό της ήπιας διάνοιξης μονοπατιών στις Μονές Βατοπαιδίου, Κουτλουμουσίου και Παντοκράτορος, με βρετανούς εθελοντές, ή αυτό για την αγορά εξοπλισμού συντήρησης των φορητών εικόνων της Μονής Χιλανδαρίου.

Με δική του εισήγηση, εξάλλου, όπως έκανε γνωστό με δήλωσή του στην «Καθημερινή», η Σχολή του, των Παραδοσιακών Τεχνών, έχει δημιουργήσει προγράμματα στη Μεγάλη Βρετανία, όπου διδάσκεται στους φοιτητές η τέχνη της αγιογραφίας, σημαντικό κομμάτι του ελληνικού πολιτισμού και της ορθόδοξης ελληνικής θρησκευτικής έκφρασης.

Ο Κάρολος και η Καμίλα έρχονται συχνά στην Ελλάδα για διακοπές. Οπως το παλάτι μάς ενημέρωσε αρμοδίως αυτή δεν είναι η πρώτη του επίσημη επίσκεψη στην Ελλάδα. Και όντως, 20 χρόνια πριν, το φθινόπωρο του 1998, έναν χρόνο μετά τον θάνατο της Νταϊάνα, ο πρίγκιπας της Ουαλίας είχε επισκεφθεί την Αθήνα.

Είναι δύσκολο να διακρίνει κανείς πίσω από την παιδεία, την ευρυμάθεια, τον σεβασμό στην πολυπολιτισμικότητα, την πραγματική ταυτότητα του Καρόλου. Κι είναι απείρως δυσκολότερο, και ιδιαιτέρως άκομψο, για τον εν δυνάμει Υπέρτατο Κυβερνήτη της Εκκλησίας της Αγγλίας, όπως είναι ο εκάστοτε βρετανός μονάρχης, να προβαίνει σε δηλώσεις και πάσης φύσεως «αποκαλύψεις», και δη όταν έχει φθάσει τα 70 του χρόνια. Το σίγουρο είναι ότι ο Κάρολος δεν έρχεται ως τουρίστας στην Ελλάδα. Είναι επισκέπτης με γνώση, σοβαρότητα και ήθος απέναντι στην Ιστορία, την παράδοση και τη θρησκεία της. Κι αυτό είναι που έχει τη μεγαλύτερη σημασία.

09.05.2018

Πηγή: www.protagon.gr